

досвідченими фахівцями в сфері соціальної роботи, залучення студентів до волонтерського руху; налагодити партнерську співпрацю між навчальними установами і соціальними організаціями на засадах взаємної відповідальності за результати процесу професійної підготовки майбутніх фахівців із соціальної роботи, їх соціальний захист і працевлаштування; активізувати участь українських та зарубіжних викладачів і студентів у спільних дослідженнях та проектах в соціальній сфері; активізувати обмін викладачами та студентами між провідними навчальними закладами України та за кордоном; забезпечити безперервність процесу професійної підготовки соціальних працівників за рахунок упровадження ефективних програм післядипломної освіти. Удосконалення професійної підготовки фахівців із соціальної роботи сприятиме покращенню соціальної ситуації в Україні.

Ключові слова: соціальна робота, соціальний працівник, професійна підготовка.

Submitted on March, 14, 2017

УДК: 378:17.202.1

DOI: <https://doi.org/10.24195/2414-4665-2017-4-6>

Левон Рубенович Нікогосян,
доктор медичних наук, доцент, завідувач кафедри загальної фармації,
Юлія Олександрівна Асєєва,
кандидат психологічних наук,
старший викладач кафедри психіатрії, наркології, психології та соціальної допомоги,
Одеський національний медичний університет,
пров. Валіховський, м. Одеса, Україна,

АКСІОЛОГІЧНИЙ ПІДХІД У СИСТЕМІ ПРОФЕСІЙНО-ПЕДАГОГІЧНОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ МЕДИЧНОЇ ГАЛУЗІ

У статті визначено важливість системно-ціннісного підходу, подано характеристику аксіологічного підходу як методологічного концепту професійно-педагогічної підготовки майбутніх фахівців медичної галузі. Зазначено основні принципи, функції, моделі аксіологічного підходу та визначено пріоритетні цінності в освіті, вихованні та саморозвитку майбутніх фахівців медичної галузі. Підкреслено, що аксіологічний підхід у системі професійно-педагогічної підготовки повинен бути орієнтований на формування системи цінностей, які відповідають вимогам, установленим до майбутніх фахівців медичної галузі.

Ключові слова: аксіологія, аксіологічний підхід, вищі навчальні заклади, студенти-медики, майбутні фахівці медичної галузі.

Постановка проблеми

Формування ціннісної системи особистості вимагає постійного аналізу, оцінки подій, що відбуваються, в процесі життєдіяльності. Особистість постійно ставить перед собою певні завдання, приймає рішення, корегує та реалізує свої цілі. При цьому ставлення до навколишнього світу і визначення свого місця в ньому пов'язано з двома підходами – практичним і абстрактно-теоретичним (пізнавальним). Роль соціальної ланки між практичним і пізнавальним підходами виконує аксіологічний (ціннісний) підхід.

Аксіологія за філософськими словниками (грец. Αχία – цінність, logos – слово, вчення) визначається як філософське дослідження природи цінностей [1, 2]; як філософська дисципліна, що займається дослідженням цінностей як змістовно створюючих основ людського буття, які задають спрямованість і мотивацію людського життя, діяльності та конкретних дій і вчинків [3, 4]. У сучасних умовах аксіологія розглядається як теорія цінностей і характеризується істотним переміщенням уваги на загальнолюдські цінності, які

визначаються в свідомості людей сучасними реаліями буття. Отже, центральним поняттям в аксіології є поняття цінності, яке характеризує соціокультурне значення явищ дійсності, включених у ціннісні відносини.

Аксіологічний підхід властивий гуманістичному напрямкові, оскільки людина розглядається в ньому як найвища цінність суспільства і самоціль суспільного розвитку. Саме в цьому підході й знаходить своє відображення різноманітність ставлення до людини, суспільства, духовних цінностей, діяльності, що і визначає зміст гуманістичної сутності особистості. Останнім часом аксіологічний підхід активно використовується у дослідженні педагогічних проблем вищої школи, однак і досі не набув достатнього розкриття в професійній підготовці майбутніх фахівців медичної галузі.

Метою статті є вивчення та аналіз літератури з проблеми дослідження, визначення місця та ролі аксіологічного підходу в процесі професійної підготовки майбутніх фахівців медичної галузі.

Методами дослідження було обрано порівняння, узагальнення та аналіз літератури з проблеми.

Виклад основного матеріалу

Аналізуючи наукові надбання сучасного періоду, які підкреслюють підвищення вимог до майбутніх фахівців будь-яких галузей професійної діяльності, встановлено, що саме формування ціннісної сфери особистості набуває своєї актуальності. Розвиваючи основні положення аксіологічного підходу в педагогіці як базової засади гуманізму, І. Бех, О. Вишневецький, М. Євтуха, І. Зязюна, В. Караковський, Н. Маяковська, І. Огієнко, З. Равкіна, О. Романенко, В. Сухомлинський, Я. Туровський, Р. Прим, Г. Шевченко Т. Шутько, О. Яцишина [5, 6, 7] відзначають його провідну роль у формуванні та становленні особистості майбутніх фахівців медичної галузі. Важливе місце при формуванні професійної компетенції цих фахівців відіграють не лише здібності, навички та вміння, а й мотивація, професійний інтерес, установки, потреби, що безпосередньо формуються під впливом ціннісно-мотиваційної сфери особистості. Отже, процес формування необхідних компетенцій майбутнього фахівця медичної галузі неможливо уявити без звернення до цінностей, механізмів і технологій перетворення суспільних цінностей в особистісні. Цінності визначають змістовну основу професійної освіти, де освітній процес – це не проста трансформація знань, а озброєння індивіда «методологією творчого перетворення світу» (С. Шукшунов) [8], усебічний розвиток і саморозвиток особистості, формування її творчого потенціалу (Р. Бал, А. Бондаревська, А. Вербицький, С. Гончаренко, І. Зязюн, М. Романенко, С. Шубін та інші) [5].

Таким чином, слід звернути увагу на зростаючу роль аксіологічного підходу в сучасному освітньому процесі, де на перший план виходять вимоги гармонійно розвиненої особистості, які впливають із закономірності стрімкого розвитку соціального і технічного прогресу. Моральний, інтелектуальний, науково-технічний, духовно-культурний і економічний потенціал будь-якого суспільства безпосередньо залежить від рівня розвитку освітньої сфери, яка сьогодні спрямована на реалізацію гуманістичних ідеалів в освіті шляхом підвищення соціальної, педагогічної та економічної ефективності його функціонування. Саме ставлення до людини як найвищої цінності повинно стати метою виховання фахівця в галузі медицини під час навчання у вищому навчальному закладі, і це завдання є не менш вагомим, ніж озброєння його належними професійними знаннями.

У процесі життєдіяльності кожної людини відбувається становлення внутрішньо-сформованого індивідуального освітнього простору на основі залучення до мультикультурного середовища в єдності з субкультурними особливостями державних, національних, соціальних, професійних груп і співтовариств. І не система освіти зі своїми настановленнями нав'язується людині, обмежуючи її свободу вибору, а

людина свідомо вибирає індивідуальну освітню траєкторію відповідно до своїх освітніх потреб, здібностей, установок та цінностей. Отже, ціннісні орієнтації слід розглядати як складні утворення, що увібрали в себе різні рівні і форми взаємодії громадського та індивідуального в особистості, певні форми взаємодії внутрішнього і зовнішнього для особистості, специфічні форми усвідомлення особистістю навколишнього світу, свого минулого, сьогодення і майбутнього, а також суті свого власного [9, 10]. Вони представляють собою певний рівень, який зумовлюють сенс життя особистості, її позицію по відношенню до життя взагалі і до життя людей.

Усвідомлення студентом цінності об'єкта професійної діяльності, а у галузі, що вивчається – це життя та здоров'я людини, формують особливий вид ставлення до нього, тобто ціннісне ставлення до своєї професійної діяльності.

Ціннісне ставлення до професії майбутнього фахівця медичної галузі розглядається як результат осмислення отриманих знань, умінь і навичок. Зацікавлене ставлення до вивчення дисциплін, освоєння професії позитивно позначається на психологічному стані студента і сприяє розвитку мотивації до навчання.

Ціннісне самовизначення студента як результат орієнтації особливої стадії аксіологізації може бути названо центральною стадією, яка забезпечує орієнтацію студента в світі цінностей професії, в минулому, сьогодні та у майбутньому. У рамках аксіологічного підходу кожен учасник освітнього процесу визнається активним ціннісно-мотивованим суб'єктом діяльності, розглядається як суб'єкт пізнання, спілкування, творчості. Саме тому системно-ціннісний підхід у процесі підготовки фахівців медичного профілю являє собою вищий прояв людської освіченості лікаря і його професійної компетентності. Лише на рівні професійно-особистісної культури може повною мірою розкритись людська індивідуальність фахівця медичного профілю.

Слід зазначити, що рівень розвитку сучасного суспільства висуває високі вимоги до освіти у вищій медичній школі, спираючись на модернізацію професійно-технічної освіти, його змістовне та структурне оновлення культуро-творчих аспектів, здійснення яких протікає у відповідності з новими вимогами економічного розвитку. Пріоритетними напрямками вдосконалення навчального процесу в рамках системно-ціннісного підходу стає його індивідуалізація та активізація, з урахуванням особистих здібностей та інтересів студентів, а також інтенсифікація на основі перенесення центру тяжіння на самостійну роботу та активні методи навчання.

Специфіка діяльності медичного профілю передбачає знання своєрідного зводу етичних правил, заборон і обмежень, які повинні прийматися до уваги тими, хто неминуче за родом своєї діяльності втручається в життя іншої людини. Система особистісних

цінностей та професійно-особистісна культура лікаря повинні пронизувати всі аспекти його професійної діяльності. У зв'язку з цим актуальності набуває системно-ціннісний підхід у формуванні змісту освіти студентів медичних вишів. Цей підхід при підготовці студентів-медиків повинен будуватися з урахуванням культурних та гуманістичних цінностей нового століття: суб'єктності, діалогічності, саморозвитку, інтегрованості, фундаментальності та безперервності.

При цьому орієнтація на аксіологічні ідеї, відображаючись на ціннісно-сміслових утвореннях особистості, зумовлює відокремлення нових функцій вищої освіти: а) формування особистості вільної, але й у той же час відповідальної; б) забезпечення умов для особистісного та професійного самовдосконалення; в) розвиток духовних сил, здібностей і потреб, які дозволяють фахівцю будувати своє життя, здійснюючи свій вибір на основі гуманістичних загальнолюдських цінностей; г) забезпечення можливостей соціальної адаптації з одночасними умовами реалізації та розвитку неадаптивної активності, що дозволяє виходити за рамки заданого, розвивати власну суб'єктність і примножувати потенціал як власного розвитку, так і суспільства в цілому.

В сучасній моделі формування професійно-особистісної культури майбутніх фахівців медичного профілю слід відокремити наступні блоки: гуманістичний; загальнокультурний; особистісно-діяльнісний та антропологічний. В основу моделі формування професійно-особистісної культури необхідно покласти наступні медико-педагогічні принципи: принцип гуманізму та гуманізації, доцільності та демократизації, професійної гідності, а особливо – вихованості, моральності, етичності та освіченості.

Отже, вища професійна освіта майбутніх фахівців медичної галузі в період сьогодення повинна ставити перед собою завдання, спрямовані на розвиток інтелектуально-моральної особистості з метою збереження життя людини і поліпшення якості медичної допомоги пацієнтам. Основним способом реалізації такого аспекту професійної освіти повинно стати використання педагогічних технологій проблемного, рефлексивного, диференційованого, діалогового навчання і виховання, технології колективної культуротворчої діяльності тощо.

Головними компонентами в структурі системи формування професійної та особистісної культури майбутніх фахівців медичного профілю доцільно визнати: організаторську, конструктивну, комунікативну, області. Конструктивна область діяльності студентів-медиків лише у поєднанні з організаторською діяльністю сприятиме ефективному виконанню професійних обов'язків у майбутньому. У свою чергу, конструктивна та організаторська діяльності є ефективними тільки в тому випадку, якщо викладач-медик зуміє встановити правильні взаємини зі студентами (комунікативна діяльність). Становлення професійно-особистісної культури майбутнього лікаря при системно-ціннісному підході у проце-

сі підготовки впливає з нових форм відносин між викладачами і студентами-медиками: спільна продуктивна діяльність, конструктивне спілкування у процесі професійної освіти, що реалізується в подальшому через емоційно-вольовий вплив лікаря на пацієнта. На кожному етапі формування професійно-особистісної культури студентів у системі медичних ВНЗ необхідно глибоке особистісне затвердження та створення здоров'язбережувальної атмосфери лікарем; упровадження еталонної моделі, що включає компонентний склад, структуру і зміст медико-педагогічної творчості.

Аналіз наукових джерел допоміг визначити, що освіта є не тільки творінням культури, але й її творцем. Об'єктом творчості, милосердя, співчуття і довіри можуть виступати образи і цілі, символи і поняття, вчинки і відносини, цінності і переконання фахівця-медика. В процесі творчого пошуку студент-медик робить для себе відкриття в області людинолюбства з етичними та гуманістичними цінностями як показниками комунікативної культури. Феномен культури лікаря відображає два моменти: з одного боку, медики самі створюють її, з іншого – вони утворюються в тій культурі, яка створена іншими спеціалістами медичного профілю.

У рамках системно-ціннісної парадигми виникнення і розвитку творчо-значущих особистісних новоутворень майбутнього фахівця медичного профілю відокремлюються наступні парадигми: а) акмеологічна, що дозволяє визначити інтеграцію природних і соціокультурних факторів на перехід від зовнішнього управління до внутрішнього самоврядування в процесі професійної підготовки; б) аксіологічна, згідно з якою процес зародження культурно-освітніх знань детермінується системою ціннісних орієнтацій майбутнього лікаря щодо професійної діяльності; в) культурологічна, що спрямовує змістовий компонент навчально-виховної діяльності на розвиток інтелектуально-моральних здібностей лікаря, на самовизначення у цілях, засобах і результатах зовнішнього формування та внутрішнього розвитку культурно-освітньої діяльності; г) діяльнісна, що визначає необхідність залучення студентів-медиків у процес формування медико-педагогічних умінь професійно мислити і діяти; д) особистісна, що відображає ставлення до майбутнього фахівця медичного профілю як до суб'єкта спрямованого оволодіння професією у культурному та професійному аспектах.

Отже, основними компонентами медико-педагогічної культури лікаря є: знання, уміння і навички, адекватні медичній освіті; особистісні якості; досвід професійно-творчої діяльності; медико-педагогічний такт; лікарсько-педагогічна етика. Однією з найважливіших складових професійно-особистісної культури є медико-педагогічний такт лікаря – це вміння обирати правильний підхід і стиль спілкування з хворим, визначити для себе і реалізувати помірний ступінь співпереживання, а також пред'явити комплекс медико-освітніх вимог, здат-

ність передбачати різні негативні ситуації і вміння знайти оптимальну міру її вирішення.

Системно-ціннісний підхід у процесі підготовки студентів-медиків виступає як комплекс цілеспрямованих медико-педагогічних компонентів та індивідуально-професійної зацікавленості студентів вищої медичної школи, яка, реалізуючись у рамках навчально-виховного процесу, сприяє формуванню особистості майбутнього лікаря шляхом розвитку культурно-морального, естетичного, етичного потенціалу студентів.

Метою впровадження системно-ціннісного підходу у процесі підготовки студентів у навчально-виховний процес медичного вишу ми вважаємо розвиток у них творчого та морально-етичного ставлення до своєї майбутньої діяльності шляхом формування необхідних культурно-моральних якостей на основі реалізації вищевказаних принципів. Таким чином, модель розвитку культурно-освітніх аспектів процесу підготовки студентів вищої медичної школи включає в себе: саморозвиток, самовдосконалення, саморегулювання, лікарсько-педагогічний такт, толерантність, медико-педагогічну етику, самовизначення та інше. На підставі цього можна виділити структурні компоненти моделі формування професійно-особистісної культури у процесі підготовки студентів-медиків: а) мотиваційний, що включає в себе потреби, мотиви, інтереси, тобто те, що забезпечує включення майбутніх фахівців медичного профілю в освітній процес медичного ВНЗ; б) оціночний, змістом якого є систематичне отримання зворотної інформації про хід дій на основі порівняння результатів діяльності з виконання завдання в рамках формування професійно-особистісної культури; в) змістовно-операційний, що складається з двох взаємопов'язаних частин: системи провідних знань (теорії, закони, факти, уявлення) і способів навчання (інструменти отримання інформації та застосування знань); г) орієнтаційний, що полягає у прийнятті студентом-медиком пізнавальної мети діяльності свого морального самовдосконалення, її планування та прогнозування; д) вольової, що включає у себе увагу, волю, емоційну забарвленість дій з освоєння культурно-моральних цінностей. Успішному функціонуванню цієї моделі сприятимуть такі інтегровані процеси у вищій медичній школі: творчо-теоретична і практична взаємодія дисциплін; взаємозв'язок і взаємопроникнення спеціальних дисциплін медичного профілю, які сприяють розвитку культурно-морального спрямування студента-медика; створення в системі медичного університету цілісного освітнього простору, заснованого на обміні творчим досвідом; формування та розвиток культурно-моральної свідомості, що базується на усвідомленні медичної традиції. Формування професійних та індивідуальних якостей особистості медика – одне з найважливіших умов професійного становлення як вищої цінності їх утворення, в якому втілюються глибинні основи світосприйняття, світогляду та етичної поведінки лікаря.

Висновки

Отже, при формуванні професійно-особистісної культури студентів-медиків основною функцією ви-

кладача є ефективна організація освітнього процесу, що базується на стимулюванні майбутніх фахівців до самовдосконалення і самовиховання в рамках аксіології, медичної етики та деонтології лікарської діяльності. Така технологія є способом реалізації формування професійно-особистісної культури лікаря і виступає як система форм, методів і засобів виховання і навчання, що забезпечує ефективне досягнення поставленої мети – розвиток творчого ставлення до своєї майбутньої професії у студентів-медиків. Особистісно зорієнтована освіта створює умови для прояву особистісних якостей та функцій студентів-медиків, таких, як самовизначення, самовдосконалення, обґрунтування дій, рефлексії, творчості, почуття власної гідності тощо.

Зазначимо, що ефективна медико-професійна підготовка майбутнього фахівця медичної галузі ХХІ століття вимагає детального аналізу сучасної системи вищої медичної освіти, виявлення та визначення її проблем, а також суперечностей у контексті системно-ціннісного підходу.

Розробка теоретичних основ формування професійно-особистісної культури студентів-медиків характеризується специфічністю постановки завдань, що вимагає розвитку інтелектуально-морального та культурологічного потенціалу майбутніх фахівців як основи їх подальшої медико-професійної діяльності. Формування професійно-особистісної культури студентів-медиків у навчально-виховному процесі вишу буде здійснюватися ефективно, якщо зміст вищої професійної освіти побудовано на засвоєнні культури як цінності, що сприяє створенню умов для професійно-особистісного зростання майбутнього фахівця, його самовизначення і самореалізації в обраній галузі медицини. В освітньому процесі медичного ВНЗ повинна бути розроблена та впроваджена модель формування професійно-особистісної культури, що ґрунтується на парадигмах гармонійної взаємодії освіти і культури майбутнього лікаря.

Впровадження та системне використання аксіологічного підходу у процесі підготовки студентів у вищих навчальних закладах медичного профілю сприятиме професійному зростанню особистості лікаря шляхом розвитку інтелектуально-наукового, морального, естетичного і творчого потенціалу студента-медика. Професійна програма медичних вищих навчальних закладів повинна бути спрямована на використання потенціалу культури як освітньої цінності в розвитку і вихованні особистості майбутнього лікаря, виступаючи провідною умовою при підготовці фахівців медичного профілю. Основні принципи реалізації ефективної моделі формування професійної та особистісної культури майбутнього фахівця в процесі їхньої професійної підготовки повинні знайти застосування у системі освіти студентів-медиків з метою формування основ етико-деонтологічних якостей у ході взаємовідносин лікаря та пацієнта, що сприятиме вдосконаленню та поліпшенню медичної допомоги, що надається.

ЛІТЕРАТУРА

1. Скотний В. Г. Філософія: історичний і систематичний курс / В. Г. Скотний. – К. : Знання України, 2005. – 576 с.
2. Андрущенко В. П., Лутай В. С. Філософія освіти в Україні: стан проблеми та перспективи розвитку / В. П. Андрущенко, В. С. Лутай // Наукові записки АН ВШ України – 2004. – Вип. 6. – С. 59-71.
3. Кострюков С. В. Формування демократичних цінностей студентської молоді в трансформаційний період : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. філософ. наук : спец. 09.00.10 / С. В. Кострюков. – К. – 2004. – 17 с.
4. Ефимова Е. М. Аксиологический подход как методологическая основа формирования социальной устойчивости профессионала [Электронный ресурс] / Е. М. Ефимова. – 2012. – Режим доступа: <http://www.sgu.ru/files/nodes/63395/Efimova.pdf>.
5. Кирьякова А. В. Ценностные ориентиры университетского образования / А. В. Кирьякова // Вестник ОГУ. – № 2 (121). – 2012. – С. 27-33.
6. Ткачова Н. О. Аксиологічний підхід до організації педагогічного процесу в загальноосвітньому

навчальному закладі / Н. О. Ткачова. – Луганськ: ЛНПУ імені Т.Г. Шевченка, 2006. – 300 с.

7. Вітвицька С. С. Аксиологічний підхід до виховання особистості майбутнього вчителя / С. С. Вітвицька // Креативна педагогіка: наук.-метод. журнал / Академія міжнародного співробітництва з креативної педагогіки. – Вінниця. – 2015. – Вип. 10. – С. 63-67.

8. Шукшунув С. Е. Инновационное образование: идеи, принципы, модели / С. Е. Шукшунув, В. Ф. Взятыхшев, Л. И. Романкова. – М.: МАНВШ, 2011. – 300 с.

9. Кирьякова А. В. Аксиология образования. Ориентация личности в мире ценностей: монография / А. В. Кирьякова. – М. : Дом педагогики. ИПК ГОУ ОГУ, 2009. – 318 с.

10. Фальковський А. Роль аксиологічного підходу сучасної методології права / А. Фальковський // Держава і право: de lege praeterita, instante, future : матеріали Міжн. наук.-практ. конференції. Миколаїв, 27-28 листопада 2009 року. – Миколаїв : Іліон, 2009. – С. 59-60.

REFERENCES

1. Skotnyi, V. H. (2005). *Filosofia: istorychnyi i systematychnyi kurs [Philosophy: historical and systematic course]*. Kyiv: Znannia [in Ukrainian].
2. Andrushhenko, V. P, Lutay, V. S. (2004). *Filosofia osvity v Ukraini: stan problemy ta perspektyvy rozvytku [Philosophy of Education in Ukraine: state of the issue and prospects of the development]*. *Naukovi zapysky AN VSh – Scientific notes of Academy of sciences*, 6, 59-71 [in Ukrainian].
3. Kostriukov, S. V. (2004). *Formuvannia demokratychnykh tsinnostei studentskoi molodi v transformatsiyni period [Formation of democratic values of students in the transformation period]*. *Extended abstract of candidate's thesis*. Kyiv [in Ukrainian].
4. Efimova, E. M. (2012). *Aksiologicheskii podhod kak metodologicheskaya osnova formirovaniya sotsialnoy ustoychivosti professionala [Axiological approach as a methodological basis of professional's social stability formation]*. Retrieved from: <http://www.sgu.ru/files/nodes/63395/Efimova.pdf>. [in Russian].
5. Kiryakova, A. V. (2012). *Tsennostnye orientiry universitetskogo obrazovaniya [Value orientation of university education]*. *Vestnik OGU – Bulletin of Odessa State University*, 2 (121), 27-33 [in Russian].
6. Tkachova, N. O. (2006). *Aksiologichnyi pidkhid do orhanizatsii pedahohichnoho protsesu v zahalnoosvitniomu navchalnomu zakladi [Axiological approach to the educational process in general schools]*. Luhansk: LNPU imeni T.Gh. Shevchenka [in Ukrainian].
7. Vitvytska, S. S. (2015). *Aksiologichnyi pidkhid do vykhovannia osobystosti maibutnioho vchytelia [Axiological approach to the education of future teacher's personality]*. *Kreatyvna pedaghoghika. nauk.-metod. zhurnal – Creative pedagogy: scientific methodical journal*, 10, 63-67. Vinnitsia [in Ukrainian].
8. Shukshunov, S. Ye. (2011). *Innovatsionnoe obrazovanie: idei, printsypy, modeli [Innovative education: ideas, principles, models]*. Moscow: MANVSH [in Russian].
9. Kiryakova, A. V. (2009). *Aksiologiya obrazovaniya. Orientatsiya lichnosti v mire tsennostey: monografiya [Axiology of Education. The orientation of the individual in the world of values: monograph]*. Moscow: Dom pedagogiki. IPK GOU OGU [in Russian].
10. Falkovskiy, A. (2009). *Rol aksiologichnoho pidkhodu suchasnoi metodolohii prava [The role of axiological approach of modern methodology of law]*. *Proceedings of international conference "State and law: de lege praeterita, instante, future"* (pp. 59-60). Mykolaiv: Iliion [in Ukrainian].

Levon Nikogosyan,
MD, associate professor, Head of the Department of General Pharmacy,
Yulia Aseyeyva,
PhD (Candidate of Psychological Sciences), senior lecturer,
Department of Psychiatry, Narcology, Psychology and Social Aid,
Odessa National Medical University,
2, Valihovskiyi lane, Odessa, Ukraine,

AXIOLOGICAL APPROACH IN FUTURE MEDICAL SPECIALISTS' TRAINING

Most of modern scientific works in the field of education pay attention to the issue of increasing requirements for future professionals pointing to the need for the personality values formation according to socially established professional image. The implementation of the axiological approach into the process of studying pedagogical problems of higher education is considered to be relevant today. Besides, the use and disclosure of the main components of this approach in the training of future professionals of healthcare industry still remains understudied in modern Ukraine. The study aims to determine the role of the axiological approach in the process of medical students' professional training. The priority-oriented ways of improving educational process in terms of the axiological approach is its personalization and activation, taking into account personal abilities and interests of students as well as intensification based on the shift of focus on their independent work and active teaching methods. The following components are considered to be the most significant in the system of forming professional and personal culture of future medical specialists: organizational, structural, and communicative. In the process of medical students' training the axiological approach should be based on the following modern cultural and humanistic values: subjectivity, dialogue, self-development, integrity, solidity and continuity. The model of individual professional culture of future medical specialists should be based on the following components: humanistic, general cultural, personal and activity, as well as anthropological. It should rely on the following medical and pedagogical principles: the principle of humanity and humanization, feasibility and democratization, professional dignity, and especially morality and ethics. Therefore, the future medical specialists' training should be aimed at the development of the intellectual and moral personality for preserving life and improving the quality of patient care. It can be implemented by using educational technologies of problematic, reflexive, differentiated, dialogue training, as well as the technology of team culture-creative activities, etc.

Keywords: axiology, axiological approach, universities, medical students, future medical specialists.

Подано до редакції 14.03.2017